

Landbrugsstyrelsen

Att.:

Miljobio@lbst.dk

megevi@lbst.dk

tobfel@lbst.dk

J.nr. 20-120-000005

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Høring over udkast til bekendtgørelse om næringsstofreducerende tiltag og dyrkningsrelaterede tiltag i jordbruget for planperioden 2021/2022 (plantedækkebekendtgørelsen)

Landbrug & Fødevarer sender hermed høringssvar til udkast til plantedækkebekendtgørelsen for planperioden 2021/2022. Høringssvaret inkluderer bemærkninger fra SEGES.

Landbrug & Fødevarer har i de sidste mange år efterlyst alternativer til efterafgrøder, da en bred vifte af virkemidler øger tilpasningsmulighederne på bedrifterne. Vi vil derfor gerne kvittere for, at der endelig er kommet mere fleksibilitet i reguleringen med muligheden for at anvende præcisionslandbrug som alternativ til efterafgrøder og kvælstoffikserende arter. Vi vil dog understrege, at det er afgørende at de to nye muligheder også kan anvendes til de frivillige målrettede efterafgrøder, da det er her behovet er størst. Vi forstår på Landbrugsstyrelsen, at det bliver muligt at anvende de to nye alternativer til de frivillige målrettede efterafgrøder fra 2022.

Det er også positivt, at omregningsfaktoren ifm. overdragelse af efterafgrøder mellem virksomheder afskaffes. Det samme gælder for afskaffelsen af arealkravet om en forholdsmæssig fordeling ved overdragelse af en ophørende virksomheds opsparede efterafgrøder (bankefterafgrøder).

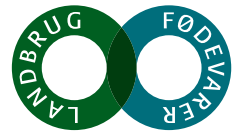
Indretningshensyn for landmanden

Landmandens markplanlægning afhænger af de foregående års sædskifte. Det er derfor igen alt for sent reglerne for efterafgrøder m.v. bliver kendt i forhold til landmandens planlægning. Vi vil kraftigt opfordre til, at Landbrugsstyrelsen melder kommende ændringer til reguleringen ud i langt bedre tid.

Nødvendigheden af en mere omkostningseffektiv og udledningsbaseret regulering

Der er et stort behov for, at reglerne om efterafgrøder forenkles væsentligt. Den enkelte landmand har i dag ingen rimelig mulighed for at skaffe sig det fornødne overblik over det samlede krav til de forskellige typer af efterafgrøder. De forskellige krav om efterafgrøder er vanskeligt at forene med sædskiftet, muligheden for at bruge alternativer er forskellige for de forskellige efterafgrødeordninger osv.

Den seneste teknologiske udvikling, som muliggør registrering af markmanagement, åbner døren for nye reguleringsmæssige principper, hvor fx egenkontrol kan spille en central rolle. I forhold til etablering af efterafgrøder, eller alternativer hertil, handler det om at få fjernet overskydende kvælstof fra jorden på en omkostningseffektiv måde, via mere simple og meningsfulde regler. Vi ser derfor et stort potentiale i at få udviklet en udledningsbaseret kvælstofregulering, hvor landmanden har større råderum til bl.a. gennem sit sædskifte at reducere kvælstofudledningen mere omkostningseffektivt.

Flere arter og blandinger af efterafgrøder

Der er gentagende gange fremsat ønske til udvidelse af antallet af arter og blandinger, der kan tælle som efterafgrøder. Ikke mindst med tanke på, at det er konstateret, at også olieræddike kan få kålbrot. Derfor er det vigtigt, at alle kræfter forenes i at få udbredt andre efterafgrødearter end olieræddike i sædskifter, der indeholder raps.

Det er dog positivt, at der nu tilføjes tre nye arter, nemlig klinte, morgenfrue og hjulkrone, men der skal fortsat arbejdes for at få tilføjet flere arter til listen over både kvælstoffikserende og ikke-kvælstoffikserende arter, fx hør.

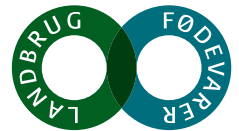
Nyt alternativ – kvælstoffikserende arter

Det er meget positivt, at det nu bliver muligt at anvende efterafgrødeblandinger med kvælstoffikserende arter. Det er vigtigt, at der sikres en god sammenhæng til andre efterafgrødeordninger, så risikoen for at landmanden kan komme til at lave fejl minimeres. I den forbindelse er det helt centralt, at:

- Det fremadrettet bliver muligt også at anvende efterafgrødeblandinger med kvælstoffikserende arter i den målrettede miljøregulering (Frivillige målrettede efterafgrøder). Indtil dette gennemføres, vil Landbrug & Fødevarer stærk appellere til, at der i forbindelse med kontrollen af de forskellige efterafgrødeordninger anvendes en fleksibel tilgang, så længe der på arealerne kan findes det antal efterafgrøder der er nødvendige for samlet set at opfylde kravene og ordningerne.
- Der skal sikres et godt samspil med reglerne for etablering af miljøfokusområder, da pligtige efterafgrøder typisk også anvendes til opfyldelse af dette krav under EU's landbrugspolitik. Som Landbrug & Fødevarer har forstået det vil reglerne ikke være ens. I henhold til reglerne for pligtige efterafgrøder skal der opfyldes et dokumentationskrav, men i henhold til miljøfokusområder skal efterafgrøderne opfylde et fysisk kontrolkrav i marken (minimum en plante af hver art per kvadratmeter). Derfor er det helt centralt, at det i vejledningsmaterialet tydeliggøres hvilke krav der skal opfyldes, hvis arealer med kvælstoffikserende efterafgrøder skal tælle med begge steder. Dette bør fremgå både i Vejledning om direkte arealstøtte og i Vejledning om gødsknings- og harmoniregler.
- Der er lagt op til, at der skal bruges en færdigblandet efterafgrødeblanding. Det bør være muligt, selv at blande forskellige arter, hvis det kan dokumenteres ud fra salgsbilag/fakturaer, hvad der er indkøbt. Indholdet af egne blandinger kan dokumenteres ved at lave en blandingstabel baseret på arternes tusindkornsvægt (TKV). Med et bredt udbud af mulige bælgplanter, der kan anvendes i blandingerne, vil der være mange landmænd der vil ønske at bruge de nye muligheder til at designe og eksperimentere med blandinger der passer til specifikke formål. Det forventes at udbuddet af blandinger bliver begrænset, da frøfirmaerne ikke kan satse på et bredt sortiment af blandinger, der tilfredsstiller forskellige jordtyper, brugstyper og klimatiske forhold.
- Destruktionsdatoen for kvælstoffikserende efterafgrøder på lerjord bør rykkes til efteråret. Da udvaskningen på lerjord er langt mindre end på sandjord, foreslår SEGES at destruktionsdatoen sættes til 20. oktober på lerjord.

Nyt alternativ – præcisionslandbrug

Landbrug & Fødevarer sætter stor pris på, at de seneste års pilotprojekt vedr. præcisionslandbrug nu udmønter sig i et nyt alternativ til de pligtige efterafgrøder. Det er dog værd at bemærke, at det kun er en lille del af potentialet som udmøntes her, da der er hårdt brug for, at dette alternativ også kan anvendes i den målrettede regulering (frivillige målrettede efterafgrøder). Eftersom alternativet ikke kan anvendes som miljøfokusområde i EU's

landbrugspolitik, og der generelt er et stort sammenfald mellem MFO-efterafgrøder og pligtige efterafgrøder, vil potentialet i alternativet først for alvor blive udfoldet, når det bliver muligt at anvende det fuldt ud i den målrettede regulering.

Derudover er vi af den opfattelse, at omregningsfaktoren bør være 9:1, hvor 9 ha med præcisionslandbrug erstatter 1 ha efterafgrøder. I pilotprojektet om præcisionslandbrug, som har medvirket til at vi nu har et nyt alternativ, blev der differentieret mellem under og over 80 kg N/ha med to omregningsfaktorer på hhv. 8:1 og 10:1. Vi er enige i at det er mest enkelt kun at bruge en enkelt omregningsfaktor, men mener at omregningsfaktoren bør ligge mellem de to i pilotprojektet. Landbrugsstyrelsen har valgt igen at lægge sig noget konservativt med en omregningsfaktor på 11:1. Vi mener at det med udgangspunkt i de krav der følger med alternativet, er fagligt begrundet at anvende en omregningsfaktor på 9:1, hvilket også vil gøre præcisionslandbrug mere attraktivt.

Spildfrø

Spildfrø bør også kunne tælle med, når dækningsgraden vurderes på en efterafgrødemark. Resultater fra VIRK-N-forsøgene indikerer (Resultater rapporteret i Oversigten 2019 s. 172), at spildkorn/ukrudt i nogle tilfælde kan reducere udvaskningen i samme grad som en efterafgrøde. Ligeledes viser resultater fra AU, at jo højere overjordisk biomasse jo lavere N-min og dermed lavere udvaskningsrisiko. Så når ukrudtet reducerer udvaskningen, er det derfor også nødvendigt, at det tæller med i dækningsgraden ved en kontrol. Al biomasse der vokser på marken, optager kvælstof.

Justeret kvotereduktion ved senere etablering af efterafgrøderne

Det er positivt, at der er sket en nedjustering i kvotereduktionen ved brug af fleksible frister. De nye kvotereduktioner er dog stadig meget konservativt sat, da besvarelsen fra AU af 1. juli 2020 ([Levering efterafgr. der tidlig sen etablering.pdf \(au.dk\)](#)) indikerer væsentligt lavere kvotereduktioner. Vi havde på den baggrund forventet en noget større nedjustering, hvor man ikke tager et unødigt højt forsigtighedsprincip. Vi mener at AU's besvarelse allerede nu giver mulighed for at nedjustere kvotereduktionerne yderligere, uden at gå på kompromis med miljøeffekten, men til gengæld tager hensyn til årlige variationer og klimatiske udsving.

Et meget højt efterafgrødekrav kræver flere virkemidler

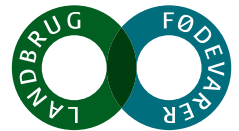
Selvom der nu bliver indført præcisionslandbrug som nyt alternativ i reguleringen, er der fortsat et stort behov for at indføre flere alternativer til efterafgrøder i både de pligtige, husdyr og målrettede efterafgrødeordninger. Dels for at sikre en omkostningseffektiv og fair regulering, der muliggør en planteproduktion i hele landet for alle driftstyper. Samtidig vil flere virkemidler bedst muligt sikre at reduktionskravene opnås, idet fx anvendelse af efterafgrøder kan være risikofyldt i forhold til etablering.

Nye virkemidler/alternativer til efterafgrøder

Det er positivt at præcisionslandbrug og kvælstoffikserende arter er kommet med som nye alternativer til efterafgrøder. Der er dog fortsat behov for yderligere alternativer i efterafgrødeordningerne. Nedenfor er listet nogle af vores forslag. Vi vil meget gerne i dialog om de enkelte forslag:

- **Mellemafgrøder**

Mulighed for at så græsudlæg (langsomt voksende arter) i vinter- eller vårkorn som mellemafgrøde, så man efterfølgende kan så vintersæd efter 20. september.

- **Intelligente bufferzoner (IBZ) og afbrudte dræn**

I de politiske aftaler om målrettet regulering omtales, at det er vigtigt at få indført flere alternative virkemidler. Derfor mener Landbrug & Fødevarer, at Intelligente bufferzoner (IBZ) og afbrudte dræn skal være en mulighed. Virkemidlerne er beskrevet og effekten estimeret i "Virkemidler til reduktion af kvælstofbelastningen af vandmiljøet" (N-virkemiddelkataloget) fra juni 2020 fra AU. Nye tiltag og indsatser bør implementeres, så snart der er tilstrækkelig dokumentation for deres effekt.

- **Tidlig såning**

I udkastet til bekendtgørelsen er angivet, at omregningsfaktoren mellem vintersæd og efterafgrøder bibeholdes, så 2 hektar tidlig sået vintersæd kan erstatte 1 hektar efterafgrøder. Landbrug & Fødevarer mener, at fagligt set skal denne omregningsfaktor justeres så 1-1,5 ha tidlig sået vintersæd erstatter 1 ha efterafgrøder, uden det medfører et krav til landbruget.

- **Braklagte arealer**

Effekten af braklægning på kvælstofudvaskningen er meget sikker i forhold til effekten af efterafgrøder. Derfor ønsker en række landmænd at benytte dette alternativ. Omregningsfaktoren, hvor 1 ha brak svarer til 1 ha efterafgrøder, fremmer imidlertid ikke anvendelsen af brak. Fagligt set reduceres udvaskningen fra brak i forhold til efterafgrøder i en grad, så 1 hektar brak kan erstatte 2 hektar efterafgrøder. Landbrug & Fødevarer er bekendt med, at omregningsfaktoren skyldes det såkaldte dødvægtstab. Landbrug & Fødevarer finder det nødvendigt, at brak som virkemiddel fremmes. Det vil give landmanden mulighed for bedre at kunne placere brak i ID15 oplande med lav retention, og derved løse en del af efterafgrødeforpligtigheden administrativt let. Desuden vil miljøeffekten være meget sikker. Landbrug & Fødevarer foreslår, at omregningsfaktoren ændres til, at 1 hektar brak svarer til 2 hektar efterafgrøder. Det forudsættes, at håndteringen af det såkaldte dødvægtstab ikke medfører et proportionelle krav til landbruget.

- **Afbrænding af fiberfraktionen**

Muligheden for at anvende afbrænding af fiberfraktion som alternativ til efterafgrøder blev afskaffet ved forrige planperiode, da alternativet næsten ikke blev anvendt. Men med nye fosforregler er der fornyet interesse, og det forventes at interessen øges i takt med, at fosforreglerne strammes. Helt konkret har et biogasanlæg planer om forbrænding, og genanvendelse af fosfor i asken indgår i planerne.

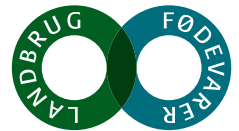
- **Nitrifikationshæmmere i gylle forud for majs og kartofler**

På grovsandet jord kan der i nedbørsrige forår ske en udvaskning i forår/forsommerperioden. Den kan delvis undgås ved brug af nitrifikationshæmmere. Det er mest aktuelt i majs og kartofler, hvor optagelsen i forår er langsom. Men også i vårbyg er der effekt i nogle år. Tilsætning af nitrifikationshæmmere til gylle bør derfor indgå som virkemiddel og har tilmed en god klimaeffekt.

- **Andre forslag**

Udover de ovenfor nævnte forslag til nye virkemidler og alternativer, har Landbrug & Fødevarer en række konkrete forslag og ændringer, som vi gerne vil i dialog om, da det bliver for omfattende at uddybe dem alle her:

- Reduceret jordbearbejdning som alternativ til efterafgrøder
- Bonus ved etablering af efterafgrøder før 20. august
- Yderligere justering af kvotetræk for etablering af efterafgrøder efter 20. august

- Handel med efterafgrøder inden for et opland
- Mere fleksibel brug af efterafgrødebank i målrettet regulering
- Variabel omregningsfaktor for tidligt sået vintersæd fra 25. august - 15. september
- Beregning af kvotereduktion ud fra sådatoer på dagsniveau for efterafgrøder i perioden 5. august til 10. september
- Tidlig såning af vinterraps i stedet for efterafgrøder

Beregning af gødningskvote og indberetning af efterafgrøder

Landbrug & Fødevarer finder det meget vigtigt, at de IT-systemer, der anvendes til indberetning af efterafgrøder og beregning af gødningskvote er velfungerende, og at alle relevante oplysninger er til stede i systemerne, fra 1. februar, når indberetningsperioden starter, og at systemerne har tilstrækkelig performance, er stabile i drift og er brugervenlige.

For eksempel er det meget u hensigtsmæssigt, at gødningskvoten ikke bliver beregnet korrekt så længe den enkelte landmand ikke har fået udbetalt tilskud til frivillige målrettede efterafgrøder fra året før. Dette kan i værste fald betyde, at en landmand uforvarende ender med at få en overgødsknings sag, fordi dette først opdages i forbindelse med den endelige indberetningsfrist den 10. september. På dette tidspunkt vil det sandsynligvis være umuligt at rette op på dette forhold, da gødningen er tildelt.

Derudover skal det nævnes, at jo større forskel der er i, hvilke virkemidler, der kan anvendes i den målrettede kvælstofregulering og som pligtige efterafgrøder, jo større bliver risikoen for, at landmanden kommer til at lave fejl med underkendelser til følge. Det kunne for eksempel være, hvis en landmand ved en fejl kommer til at anvende en art af efterafgrøder, som ikke er tilladt under den målrettede kvælstofregulering på et areal, hvor der skal etableres målrettede efterafgrøder. Dette er, set med Landbrug & Fødevarers øjne meget u hensigtsmæssigt og taler ligeledes for, at det skal være muligt at anvende den fulde palette af virkemidler i den målrettede regulering.

Kontrol af efterafgrøder

Kontrol af efterafgrøder sker ved kontrol af dækningsgraden af efterafgrøderne. Hvis efterafgrøderne ikke overholder krav til dækningsgraden, så underkendes efterafgrøden som udgangspunkt. Dette bør ændres, da efterafgrødernes udvikling er bestemt af naturgivne forhold, og vil udvikle sig i forskelligt tempo fra år til år. En langsom udvikling af efterafgrøden i det tidligere efterår kan sagtens resultere i en veludviklet efterafgrøde, med høj kvælstofeffekt, senere på efteråret. I kontrollen af efterafgrøderne bør der derfor enten gives mulighed for at langsomt udviklede efterafgrøder modtager 2. kontrol senere på efteråret, eller at 2. kontrol kan ske ved egenkontrol, f.eks. ved brug af indsendte billeder i Landbrugsstyrelsen nye APP, der anvendes i satellitkontrollen. Alternativt kan efterafgrøderne godkendes svarende til kravet til en dækningsgrad, som kan godkendes, i et interval ved senere etablering frem til 7. september, med tilhørende reduceret kvælstofkvote til følge.

Dispensationsmulighed for efterafgrøder

Der er generelt brug for dispensationsordninger både for den enkelte landmand, regionalt og nationalt. Det gælder f.eks. for efterafgrøder. Der kan komme år, hvor etablering af efterafgrøder om efteråret er umuligt grundet klimatiske forhold, og det skal ikke komme landmanden til skade. Generelt kræver de meget detaljerede regler en fleksibel og hurtig administrationspraksis, så reglerne kan tilpasses de praktiske og faktiske forhold i marken.

Undtagelse for forbud mod jordbearbejdning for frøgræs, kløverfrø og helsædsmajs (§ 30)

Landbrug & Fødevarer finder, at undtagelsen for forbud mod jordbearbejdning bør inkludere majs til helsæd. Landbrug & Fødevarer finder desuden, at arealer, hvor der om foråret skal etableres udlæg af kløverfrø og/eller frøgræs, bør tilføjes til arealer, der fritages fra reglerne om forbud mod jordbearbejdning i lighed med f.eks. roer til fabrik eller gartneriafgrøder, der etableres om foråret. Dette skyldes, at bekæmpelsen af græsukrudt efter tab af centrale plantebeskyttelsesmidler er vanskeliggjort, og derfor er der behov for mere intelligente løsninger. En effektiv løsning er at bringe ukrudtsgræsser til spiring hurtigst muligt efter høst ved hjælp af jordbearbejdning, så der er et godt grundlag til at etablere udlæg af kløverfrø og frøgræs om foråret. Det vurderes, at andelen af forårssået kløverfrø og frøgræsudlæg er ca. 80 %, og at denne andel er stigende.

Udfordringer med aksløberens larve – mulighed for en dispensationsordning fra jordbearbejdning forud for forårssået afgrøder (§30)

I visse områder af landet er der jævnlige angreb af aksløberens larve (*Zabrus tenebrioides*) i korn og frøgræs. Det anslås at være på op mod 2000 ha, og angrebene bliver i de berørte områder hyppigere og kraftigere. Aksløberen flyver dårligt, og angrebene ses derfor i områder, hvor der er opbygget en bestand.

Der er en såkaldt "mindre anvendelse" til at anvende skadedyrsmidlet Avaunt 150 EC (Indoxacarb) mod aksløberens larve. Midlet må anvendes 1 gang efterår og 1 gang forår, men er desværre ikke fuldt ud effektivt. Der foretages derfor yderligere stubbearbejdning efter høst og før såning af vintersæd på de berørte ejendomme for at begrænse aksløberens æglægning i stubben. Stubbearbejdning lige efter høst er dog ikke tilladt såning af forårssået afgrøder. Angreb kan derfor opformere sig i stubmarker forud for forårssået afgrøder og øger behovet for bekæmpelse i korn og frøgræs.

Landbrug & Fødevarer vil derfor foreslå en dispensationsordning, hvor berørte bedrifter får mulighed for at foretage jordbearbejdning efter høst af marker, hvor der i tidligere år har været angreb af aksløbere, og hvor der skal etableres forårssåede afgrøder.

Specifikke kommentarer til bekendtgørelsesudkastet:

Paragraf	Kommentar
3, stk. 1	Der stilles krav om, at efterafgrøder skal efterfølges af en forårssået afgrøde eller som noget nyt udlægges med blomster- eller bestøverbrak, hvilket er positivt. Kravet om forårssået afgrøder har været gældende siden kravet om efterafgrøder blev indført i regelsættet. Kravet bør genovervejes, da dyrkningspraksis har ændret sig. SEGES er af den opfattelse, at efterafgrøder skal kunne følges af vintersæd eller andre afgrøder sået efter 20. oktober.
6, stk. 1	Det er positivt, at der er kommet 3 nye arter samt kvælstoffikserende arter med. Dog undrer vi os over, at Hør ikke er med. SEGES opfordrer til at Hør kommer med på listen over godkendte arter.
7, stk. 1	Stavefejl: der skal stå "Vårbyg"

7, stk. 2	<p>Fleksible etableringsfrister Ved såning af efterafgrøder tidligere end 20. august, skal landmanden godskrives den øgede effekt.</p> <p>Indførelse af fleksible etableringsfrister har alt andet lige givet landmanden flere muligheder for at tilpasse sig klimasituationen i et givet år. Men muligheden for at så efterafgrøder sent giver problemer med det nuværende regelsæt om efterafgrøder. I nogle tilfælde vil en sen såning af efterafgrøder ødelægge spildkorn med en stor kvælstofoptagelse. Effekten på udvaskningen kan derfor blive negativ. Mulighederne for senere såning af efterafgrøder bør suppleres med, at spildkorn også kan anvendes som alternativ til efterafgrøder måske med en given omregningsfaktor. SEGES er bekendt med, at det kan være svært at definere kravet til spildkorn. Det foreslås, at der ses på et krav til et givet NDVI (satellitmålt biomasseindeks) på et givet tidspunkt for at spildkorn kan accepteres som alternativ til efterafgrøder.</p> <p>Det skal være muligt at etablere ekstra efterafgrøder under fleksible frister, for på den måde at undgå kvotereduktionen, som følge af senere etablering.</p>
8	<p>I det ekstra kvotetræk for sent såede efterafgrøder for husdyrbrug, er der ikke taget hensyn til, at kravene til udnyttelse af husdyrgødning er forhøjet, hvilket vil betyde en mindre forskel i kvælstof til rådighed for efterafgrøder mellem planteavls- og husdyrbrug.</p> <p>Bemærk, at det nye – ekstra kvotetræk ved senere såning af pligtige efterafgrøder (3 trin ved de "fleksible frister") sker i bedriftens samlede kvælstofkvote og dermed i "65 eller 107 kg N kvoten" på de økologiske bedrifter. Eftervirkningen af de pligtige efterafgrøder (17/25 kg N/ha) er i forvejen en stor belastning i et "65 N-sædskefte" – men det bliver en ekstremt stor belastning, hvis en økolog sår efterafgrøderne sent og risikerer et yderligere kvotetræk på op til 65 kg N/ha ved såning af efterafgrøder mellem 29. august og 7. september.</p>
8, stk. 1 og 2	<p>Det er positivt, at der er sket en nedjustering i kvotereduktionen ved brug af fleksible frister. Dog havde vi forventet os en større nedjustering end det som fremgår af høringsudkastet.</p>
Kapitel 3	<p>Ønske om flere alternativer til efterafgrøder. I teksten ovenfor er der foreslået nye alternativer.</p>
10, stk. 1, 2)	<p>Det bør være muligt at anvende græsudlæg udlagt i en hovedafgrøde, som mellemafgrøde.</p>
12	<p>Omregningsfaktoren for brak som alternativ skal justeres, så 1 ha brak erstatter 2 ha efterafgrøder.</p>
14	<p>Omregningsfaktoren for tidlig sået vintersæd skal justeres så 1,0-1,5 ha tidlig sået vintersæd erstatter 1 ha efterafgrøder.</p>
15 stk. 1	<p>Positivt, at det er blevet muligt at bruge kvælstoffikserende arter som alternativ til efterafgrøder. SEGES vurderer, at cikorie på samme måde som græs kan indgå som ikke kvælstoffikserende blandingspartner i forårsudlæg med kvælstoffikserende arter som eksempel kløver. Cikorie vil specielt være relevant for landmænd som dyrker frøgræs, fordi græs ikke anbefales som efterafgrøde i frøgræssædskefter. Det skyldes, at en græsefterafgrøde kan forårsage, at frøgræssorten "forurenes" med sorten i græsefterafgrøden, så der ikke kan produceres rene sorter.</p> <p>4) Der står, at der skal bruges en færdigblandet efterafgrødeblanding. Det bør være muligt, selv at blande forskellige arter, det skal bare kunne dokumenteres ud fra salgsbilag/fakturaer, hvad der er indkøbt. Indholdet af egne blandinger kan dokumenteres ved at lave en blandingstabel baseret på arternes tusindkornsvægt, TKV.</p>

	<p>Med et bredt udbud af mulige bælgplanter, der kan anvendes i blandingerne, vil der være mange landmænd der vil ønske at bruge de nye muligheder til at designe og eksperimenter med blandinger der passer til specifikke formål. Det forventes at udbuddet af blandinger bliver begrænset, da frøfirmaerne ikke kan satse på et bedt sortiment af blandinger, der tilfredsstiller forskellige jordtyper, brugstyper og klimatiske forhold.</p> <p>5) Destruktionsdatoen på lerjord bør rykkes til efteråret, så fristen bliver den 20. oktober på lerjord (JB 5 - 11) og 1. februar på sandjord.</p>
15, stk. 2	Hvad hvis arealet går ud af produktion (byggemodnes, anlægsarbejde eller tilplantes med frugtræer, juletræer eller energiafgrøder, vil det tælle som forårssået afgrøde?
15, stk. 3	SEGES vurderer, at et maksimalt frøantal på 25 pct. kvælstoffikserende frø i blanding er en meget lav andel af kvælstoffikserende arter. I praksis benyttes langt højere andele, over 50 pct. uden at de kvælstoffikserende arter er dominerende. Landsforsøg er også gennemført med højere andele af kvælstoffikserende arter.
15, stk. 5	Destruktionstidspunkt 1. februar vil medføre at mange på lerjord vil fravælge muligheden for efterafgrødeblandinger med kvælstoffikserende arter. Da udvaskningen på lerjord er langt mindre end på sandjord foreslår SEGES, at destruktionsdatoen sættes til 20. oktober på lerjord.
16	Kan der ikke blot henvises til intervallerne beskrevet i § 8? Så vidt jeg kan se er de ens.
17, stk. 1, punkt 3	<p>b) " Udført positionsbestemt gradueret gødningstildeling med udstyr, der har auto- og sektionsstyring samt kantspredningsudstyr." Autostyring er normalt betegnelsen for det, at traktoren selv finder vej på marken. Det kan vist ikke være et nødvendigt krav. Der menes måske automatisk start og stop i enderne?</p> <p>c) "Bestemt indholdet af kvælstof i husdyrgødning og anden organisk gødning, hvis dette anvendes." og</p> <p>Stk. 3. "En virksomhed skal tillige kunne dokumentere det tiltag, der er anført i stk. 1, nr. 3, litra c, med en kemisk analyse af indholdet af kvælstof i husdyrgødning og anden organisk gødning, hvis dette anvendes, inden udspreddning på arealer, hvor der skal udføres præcisionslandbrug." Det kan vel ikke gælde for husdyrgødning anvendt før ordningen blev kendt, f.eks. gylle tilført vinterraps i efteråret.</p>
17, stk. 3-4	Der skal indføres en dispensationsordning til at bruge ikke akkrediterede laboratorier. Kravet giver problemer i forhold til et dansk laboratorium, der udfører mange husdyrgødningsanalyser, men endnu ikke er akkrediteret.
17, stk. 6	Bør det ikke tilføjes at det også er muligt at anmelde præcisionsjordbrug på marker, der er anmeldt som MFO-efterafgrøder og målrettede kvælstofregulering. LBST har tilkendegivet dette skriftligt overfor SEGES.
21, stk. 1 4)	Kravet om skriftlig aftale vedrørende handel med efterafgrøder skal udgå. Overdragelsen indberettes i Tast selv-service. Det er unødvendigt bureaukratisk. Hvis Landbrugsstyrelsen ikke har haft eksempler på problemer, bør kravet udgå.
21, stk. 2	Teksten "...eller i senere planperioder" skal slettes. Hvis man glemmer/overser at få indberettet modtaget overskud af efterafgrøder fra overdraget virksomhed i planperioden 2020/2021, bør det være muligt at indberette denne overdragelse i efterfølgende planperiodes opgørelse af efterafgrøder, altså senest 10. september et senere år.
23 stk. 1 1)	<p>Skal senest 10. september indberette et markkort....</p> <p>Det bør ikke være nødvendigt, hvis ikke der er ændringer ift. det indsendte Fællesskema. Det skal ske automatisk.</p>

	Der henvises til for gammel bekendtgørelse om markblokke, det er rettelig bekendtgørelse 1737 af 27/11-2020.
24 stk. 2	Fristen for nedskrivning af indberettede efterafgrøder er fastsat til 31. januar 2022. Denne dato ønskes ændret til 31. marts 2022, så der kan ske nedskrivning frem til fristen for indberetning af gødningsregnskabet. Hvad er årsagen til at fristen er 31. januar?
24 stk. 3	Tilmelding af efterafgrødearealer mod gebyr Ved manglende tilmelding af efterafgrøder senest 10. september bør det være muligt at øge efterafgrødearealet mod betaling af gebyr eller ved en konsulentordning efter denne dato. Fx kan der være efterafgrødearealer, som er den 10. september pga. tørke eller snegleangreb ser ringe ud, men som kommer i vækst, og kommer til at kunne overholde dækningskravene.
29 stk. 4 (12)	Der er et ønske om at undtagelsen generelt skal gælde for majs helsæd – ikke kun på arealer, som er angrebet af majshalvmøl.
Bilag 2	Kravet om husdyrefterafgrøder skal jf. oplysninger om den oprindelige beregningsmetode justeres i forhold til det større krav til kvælstofudnyttelse af husdyrgødning idet den uudnyttede del bliver mindre.

Med venlig hilsen

Philip Brask Madsen
Seniorrådgiver

Vand & Natur

D +45 3339 4224
M +45 3059 5872
E phma@lf.dk